

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2509

[Total No. of Pages : 4

[5004]-1001

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : 1001 - Micro Economic Analysis - I

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer each question in 250 words.*
- 4) Answer should be precise and to the point.*

Q1) Discuss the basic economic problems.

[10]

OR

Explain the cardinal and ordinal utility approach.

Q2) What is mean by indifference curve? Explain the properties of indifference curve.

[10]

OR

Critically explain the revealed preference theory of demand.

Q3) Explain the concept of price elasticity of demand. How is it measured?[10]

OR

Explain the cobb. Douglas production functions.

P.T.O.

Q4) What is ISO-quants? Explain the producers equilibrium with the help of ISO. quants. **[10]**

OR

Explain the differenece types of cost concept.

Q5) What are the problems of measurement of social welfare. **[10]**

OR

Explain the three stages of production in the short run.

Total No. of Questions : 5]

P2509

[5004]-1001

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : 1001 - Micro Economic Analysis - I

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) मूलभूत आर्थिक समस्याची चर्चा करा. [10]

किंवा

अंकदर्शी आणि क्रमदर्शी उपयोगिता दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) समवृत्ती वक्र म्हणजे काय? समवृत्ती वक्राचे गुणधर्म स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मागणीच्या प्रकटीत पसंती सिद्धांताचे टिकात्मक स्पष्टीकरण करा.

प्रश्न 3) किंमत लवचिकता संकल्पना स्पष्ट करा. ती कशी मोजतात. [10]

किंवा

कॉब डग्लस उत्पादन फलन स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) समउत्पादन वक्र म्हणजे काय ? समउत्पादन वक्राच्या साहाय्याने उत्पादनाचा समतोल स्पष्ट करा. [10]

किंवा

खर्चाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) समाज कल्याण संकल्पना मापनाची समस्या कोणती. [10]

किंवा

अल्पकाळातील उत्पादनाच्या तीन अवस्थांचे सविस्तरपणे स्पष्टीकरण करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2510

[Total No. of Pages : 4

[5004]-1002

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : 1002 - Public Economics - I

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*
- 4) Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain & discuss the scope of public finance.

[10]

OR

State the changing perspective of govt. in mixed economy.

Q2) Explain the impossibility of decentralised provision of public goals. **[10]**

OR

Explain the leyard model.

Q3) State the wiseman-peacock hypothesis as of public expenditure.

[10]

OR

Explain in brief the social cost benefit analysis as a criteria for public investment.

Q4) Critically examine the theories of shifting of tax

[10]

P.T.O.

OR

Explain the following concepts

- a) Impact of tax
- b) Incidence of tax
- c) Shifting of tax
- d) State why & how the tax can be shifted?

Q5) State the principles of taxation & elaborate the principle of equity in taxation. [10]

OR

State & explain the meaning, types & determinants of “taxable capacity”.

Total No. of Questions : 05]

P2510

[5004]-1002

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : 1002 - Public Economics - I

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) सार्वजनिक आयसयाची व्याप्ती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मिश्र अर्थव्यवस्थेतील शासनाचा बदलता रोग स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) सार्वजनिक वस्तूच्या विकेंद्रीकरण तरतूद अहावलर्तेची चर्चा करा. [10]

किंवा

लेयार्ड प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) वाईजमन पिकाॅक यांचे सार्वजनिक खर्चाचे गृहितक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सार्वजनिक गुंतवणुकीचा एक निकष या अर्थाने सामाजिक खर्च - लाभ विश्लेषण स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) करसंक्रमण सिद्धांतांचे टिकात्मक परिक्षण करा.

[10]

किंवा

खालील संकल्पना स्पष्ट करा. -

- अ) कराघात
- ब) करभार
- क) करसंक्रमण
- ड) करसंक्रमण का व कसे केले जाते?

प्रश्न 5) करतत्वे सांगून करक्षाकारणीचे 'समता तत्व' स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

“करदेयपात्रता” या संकल्पनेचा अर्थ सांगून त्याचे प्रकार लिहा. करदेयक्षमता ठरविणारे घटक स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2511

[Total No. of Pages : 4

[5004]-1003

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : 1003 - International Trade

(2013 Pattern) (Credit System) (Compulsory)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the comparative cost theory with the help of ricardo's model. [10]

OR

Terms of trade are always adverse to under developed countries. Explain.

Q2) Explain the concept of terms of trade. State types of net barter terms of trade and gross barter terms of trade. [10]

OR

Discuss the comparative advantages and disadvantages of controlled trade.

Q3) Critically examine neo-heckescher ohlin theorem. [10]

OR

Discuss the dunkel proposal.

Q4) What is intra-industry trade? Explain the factors determine Intra-Industry Trade. [10]

P.T.O.

OR

What are non tariff barriers on trade? Explain the comparative advantages of non tariff barriers.

Q5) Explain krugman-theory of economic geography.

[10]

OR

Explain the effects of W.T.O. on Indian economy.

Total No. of Questions : 05]

P2511

[5004]-1003

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : 1003 - International Trade

(2013 Pattern) (Credit System) (Compulsory)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.

प्रश्न 1) रिकार्डो यांच्या प्रतिमानाच्या साहाय्याने तुलनात्मक खर्च सिद्धांत स्पष्ट करा. [10]

किंवा

अल्पविकसीत देशांना व्यापारशर्ती नेहमी प्रतिकूल असतात - स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) व्यापारशर्तीची संकल्पना सांगून निव्वळ वस्तू व्यापारशर्ती व स्थूल वस्तू व्यापारशर्ती प्रकार स्पष्ट करा. [10]

किंवा

नियंत्रित व्यापाराच्या तुलनात्मक फायद्या तोट्यांची चर्चा करा.

प्रश्न 3) नव - हेक्शर - ओहलिन प्रमेयाचे टीकात्मक परीक्षण करा. [10]

किंवा

डंकेल प्रस्तावावर चर्चा करा.

प्रश्न 4) आंतर - उद्योग व्यापार म्हणजे काय? आंतर - उद्योग व्यापार निर्माण करणारे घटक सांगा. [10]

किंवा

व्यापारावरील जकातेतर अडथळे म्हणजे काय? जकातेतर अडथळ्यांचे तुलनात्मक फायदे स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) क्रुगमन यांचा आर्थिक भूगोल सिद्धांत स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

जागतिक व्यापार संघटनेचा भारतीय अर्थव्यवस्थे वरील परिणाम स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2512

[Total No. of Pages : 4

[5004]-1004

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Indian Economic Policy (Optional)

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*
- 4) Answer each question in 250 words.*

Q1) Describe the importance and problems of small scale industries. **[10]**

OR

Explain the trends and structure of national income.

Q2) Evaluate the social infrastructural development. **[10]**

OR

Explain the problems of Indian agriculture market.

Q3) Explain the problems of Indian labour market. **[10]**

OR

Discuss in detail the institutional and non institutional sources of agriculture finance.

P.T.O.

Q4) Describe the growth and pattern of industrialization in pre-reforms period.[10]

OR

Explain the present position of unemployment problems in India. Discuss the govt policy to remove it in detail.

Q5) Explain objective and limitations of monetary policy of R.B.I. [10]

OR

Explain in detail demographic features of India.

Total No. of Questions : 05]

P2512

[5004]-1004

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Indian Economic Policy (Optional)

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
5) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.

-
- प्रश्न 1) लघुउद्योगाचे महत्व व समस्या विशद करा. [10]
किंवा
राष्ट्रीय उत्पन्नाची प्रवृत्ती व रचना स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) सामाजिक संरचणेच्या विकासाचे मूल्यमापन. [10]
किंवा
शेतमाल विक्री व्यवस्थेतील दोष / समस्या स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) भारतातील श्रमबाजाराच्या समस्या स्पष्ट करा. [10]
किंवा
शेती / कृषी कर्जपुरवठ्याचे संस्थात्मक व बिगर संस्थात्मक मार्गांचे / घटकांचे सविस्तर स्पष्टीकरण लिहा.

प्रश्न 4) आर्थिक सुधारणापूर्वी औद्योगीकीकरणाची वृद्धी आणि रचना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील बेरोजगारी समस्येची वर्तमान / सद्य स्थिती विशद करून बेरोजगारी कमी करण्यासाठी सरकारने अवलंबिलेल्या धोरणांची सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न 5) भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या मौद्रिक / चलविषयक धोरणाचे उद्दिष्टे व मर्यादा सांगा. [10]

किंवा

भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2513

[Total No. of Pages : 4

[5004]-1005

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Labour Economics

(2013 Pattern) (Credit System) (Optional)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer in 250 words each.*

Q1) Explain the nature, scope and importance of labour economics. **[10]**

OR

Critically examine the marginal productivity theory of wages.

Q2) Take the review of wage policy in India since reforms period. **[10]**

OR

Explain the structure and achievement of labour unions in India.

Q3) Explain the causes of absenteeism of Indian Industrial Labour. **[10]**

OR

Discuss the recent trends in child labour policy in India.

P.T.O.

Q4) Discuss recent trends in female worker's policy in India. **[10]**

OR

Critically evaluate the implementation of social security measures in India.

Q5) Explain the causes and effects of labour migration. **[10]**

OR

Explain the industrial dispute settlement mechanism in India.

Total No. of Questions : 05]

P2513

[5004]-1005

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Labour Economics

(2013 Pattern) (Credit System) (Optional)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावी.
4) उत्तरे प्रत्येकी 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) श्रम अर्थशास्त्राचे स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

वेतनाच्या सीमांत उत्पादकता सिद्धान्ताचे टिकात्मक परिक्षण करा.

प्रश्न 2) सुधारणाकाळापासूनचा भारतीय वेतन धोरणाचा आढावा घ्या. [10]

किंवा

भारतीय कामगार संघटनांची रचना आणि यश स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतातील औद्योगिक श्रमिकांच्या अनुपस्थितीची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील अलिकडील काळातील बाल - कामगार धोरणाच्या प्रवृत्तीवर चर्चा करा.

प्रश्न 4) भारतातील स्त्री - कामगार धोरणातील आणि कडील काळातील प्रवृत्तीवर चर्चा करा.[10]

किंवा

भारतातील सामाजिक सुरक्षितता उपायांच्या अमंलबजावणी चे टीकात्मक मुल्यामापन करा.

प्रश्न 5) श्रमिकांच्या स्थलांतराची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

भारतातील औद्योगिक कामगार कलह निवारण व्यवस्था स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2514

[Total No. of Pages : 2

[5004] - 1006
M.A. (Part - I) (Semester - I)
ECONOMICS
EC - 1006 : Mathematical Economics
(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and to the point.*
- 4) *Draw neat diagrams wherever necessary.*
- 5) *Use of nonscientific calculator is allowed.*

Q1) Answer the following questions (any one) **[10]**

- a) Explain the Binomial Theorem.
- b) Given the Revenue Function $R = 30 + 15q - 17q^2$, calculate Marginal and Average Revenue.

Q2) Answer the following question (any one) **[10]**

- a) A firm has the Total Cost Function $C = 100Q + 10Q^2$ and demand function $Q = p/5 - 40$. Find the output that maximizes profit. What is the maximum profit, TR, AR, MR, TC and marginal cost.
- b) Solve the following Simultaneous Equations by using Cramer's Rule,
 $2x + 3y + 5z = -9$
 $x + 10y + 7z = -13$
 $-5x + y + 10z = 14$

Q3) Answer the following question (any one) **[10]**

- a) Verify whether $AB = BA$ for matrices.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & 3 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ -2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

- b) If $z = (x^3 + 3x)^2$ find dz/dx . Using by the Chain Rule.

P.T.O.

Q4) Answer the following questions (any one) **[10]**

- a) For a certain product, it is found that the relationship between tax rate and the quantity x is given by $t + 3x^2 = 18$. Find the optimal tax the tax revenue generated by this tax rate.
- b) Solve $dy/dx = 1 + y/1+x$

Q5) Answer the following question (any one) **[10]**

- a) What is Real Number? and its Properties.
- b) Find the demand and supply following equation.
 $D = 100 - 5P, S = P + 10$

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2515

[Total No. of Pages : 4

[5004]-2001

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*
- 4) Answer each question in 250 words.*

Q1) Discuss the various criteria suggested for the classification of markets based on competition. **[10]**

OR

Explain the basic features of perfect competition market.

Q2) Define monopoly. How is price and output determined under monopoly?[10]

OR

Critically examine the theory of monopolistic competition.

Q3) Discuss the Baumol's model of sales revenue maximization. **[10]**

OR

Explain the structure and types of oligopoly market.

P.T.O.

Q4) Discuss the marginal productivity theory with its assumptions and criticism. **[10]**

OR

Explain the prisoner's dilemma under game theory.

Q5) Explain and criticize Pigou's welfare theory. **[10]**

OR

Explain Pareto's optimality conditions.

Total No. of Questions : 05]

P2515

[5004]-2001

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे थोडक्यात व मुद्देसूद असावित.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत असावे.
 - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) स्पर्धेवर आधारित बाजारांचे वर्गीकरण करणाऱ्या विविध निकषांची चर्चा करा. [10]

किंवा

पूर्णस्पर्धा बाजाराची मूळभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) मत्तेदारीची व्याख्या लिहा. मत्तेदारीत किंमत व उत्पादन कसे ठरविले जाते. [10]

किंवा

मत्तेदारीयुक्त स्पर्धा सिद्धांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.

प्रश्न 3) बाहुमोल चे विक्री प्राप्ती महतीकरण प्रतिमानाची चर्चा करा. [10]

किंवा

अल्पजनाधिकार बाजाराची रचना व प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) सिमांत उत्पादकता सिद्धांतांची गृहीते व टिकेसह चर्चा करा. [10]

किंवा

खेळ सिद्धांतातील कैद्याची दुविधा स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) पिंगूचा आर्थिक कल्याणाचा सिद्धांत स्पष्ट करून त्यावर टिका करा. [10]

किंवा

पॅरेटोच्या पर्याप्तच्या अटी स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2516

[Total No. of Pages : 4

[5004]-2002

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2002 - Public Economics - II

(2013 Pattern) (Credit System) (Compulsory)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figure to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the sources of Public Debt. **[10]**

OR

Discuss the burden of Public Debt on Indian Economy.

Q2) Explain the interdependence of fiscal and monetary policy. **[10]**

OR

Discuss the budget deficits and their implications.

Q3) Explain the devolution of resources and grants in federalism. **[10]**

OR

Discuss the problem of states indebtedness.

Q4) Explain the major taxes in India. **[10]**

OR

Explain the fiscal sector reforms in India.

P.T.O.

Q5) Discuss the procedure of budget in India.

[10]

OR

Explain the Non-Tax revenue sources of centre in India.

Total No. of Questions : 5]

P2516

[5004]-2002

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2002 - Public Economics - II

(2013 Pattern) (Credit System) (Compulsory)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) सार्वजनिक कर्जाचे स्रोत स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील सार्वजनिक कर्जाच्या भाराची चर्चा करा.

प्रश्न 2) राजकोषीय आणि चलन विषयक धोरणाचे परस्परावलंबन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

अंदाजपत्रकीय तुटीचे प्रकार आणि त्यांचा अन्वयार्थ यांची चर्चा करा.

प्रश्न 3) संघराज्यातील वित्तीय साधनांचे व अनुदानांचे हस्तांतरण स्पष्ट करा. [10]

किंवा

राज्यांच्या कर्जबाजारीवणाच्या समस्येची चर्चा करा.

प्रश्न 4) भारतातील प्रमुख कर स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

भारतातील राजकोषीय क्षेत्रातील सुधारणा स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) भारतातील अंदाजपत्रकाच्या प्रक्रियेची चर्चा करा.

[10]

किंवा

भारतातील केंद्राच्या करेत्तर महसुलाचे स्रोत स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2517

[Total No. of Pages : 4

[5004]-2003

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2003 - International Finance
(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) What is balance of payments? Explain the structure and components of balance of payments. **[10]**

OR

Explain the concept of foreign trade multiplier. What are the limitations of foreign trade multiplier?

Q2) Explain the functions of foreign Exchange market. **[10]**

OR

Explain the objectives and methods of exchange control.

Q3) Explain recent trends of F.D.I. in indian. **[10]**

OR

Explain importance of role of foreign capital

Q4) Explain the Eurocurrency market. **[10]**

OR

Explain the role of Non Banking financial companies in International capital movements.

P.T.O.

Q5) Explain the International monetary fund.

[10]

OR

Explain the objectives, functions and achievements of world bank.

Total No. of Questions : 05]

P2517

[5004]-2003

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2003 - (आंतरराष्ट्रीय वित्त)

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) व्यवहारतोल म्हणजे काय? व्यवहारतोलाची रचना व घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

परकीय व्यापार गुणकाची संकल्पना स्पष्ट करा. परकीय व्यापार गुणकाच्या मर्यादा कोणत्या?

प्रश्न 2) विदेशी विनिमय बाजाराची कार्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

विनिमय नियंत्रणाची उद्दिष्ट्ये आणि पद्धती स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील अलिकडच्या काळातील परकीय थेट गुंतवणूकीच्या प्रवृत्ती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

विदेशी भांडवलाचे महत्त्व आणि भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) युरो बाजार स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

आंतरराष्ट्रीय भांडवलाच्या हालचालीतील बँकेतर वित्तीय कंपन्यांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) 'आंतरराष्ट्रीय नाणेनीधी' स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

जागतिक बँकेची उद्दिष्टे, कार्ये आणि कामगिरी स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2518

[Total No. of Pages : 4

[5004]-2004

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2004 - Agricultural Economics

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the reasons of low productivity in Indian Agriculture. [10]

OR

Write a note on the SEZ policy for Indian agriculture.

Q2) Discuss the causes of low efficiency of agricultural labour in India. [10]

OR

Discuss various issues related to agriculture subsidies.

Q3) Write a note on the Agreements in the WTO for Agriculture. [10]

OR

What are the problems of agricultural marketing in India?

Q4) Explain the scope and trends in using Bio-Technology in Indian Agriculture. [10]

OR

Explain in details the concept of diversification of Agriculture in India.

P.T.O.

Q5) Discuss the problems and recent trends in agricultural management in India. [10]

OR

Explain the problems of Agricultural exports and imports in India.

Total No. of Questions : 05]

P2518

[5004]-2004

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2004 - Agricultural Economics

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.

प्रश्न 1) भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारताच्या शेतीसाठीच्या विशेष आर्थिक प्रदेश (SEZ) धोरणावर टीप लिहा.

प्रश्न 2) भारतीय शेतमजुरांची कार्यक्षमता कमी असण्याच्या कारणांची चर्चा करा. [10]

किंवा

कृषी अनुदानासंबंधीच्या विविध घटकांची चर्चा करा.

प्रश्न 3) जागतिक व्यापार संघटनेच्या कृषीक्षेत्रातील करारांवर टीप लिहा. [10]

किंवा

भारताच्या कृषी विपणनातील समस्या कोणत्या ?

प्रश्न 4) भारतीय शेतीमध्ये जैव – तंत्रज्ञान वापराची व्याप्ती आणि प्रवृत्ती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय शेतीचे विविधीकरण ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) भारतातील कृषी व्यवस्थापनाच्या समस्या आणि अलिकडील प्रवृत्तींची चर्चा करा. [10]

किंवा

भारताच्या कृषीविषयक आयात आणि निर्यातीच्या समस्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2519

[Total No. of Pages : 4

[5004]-2005

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2005 - Industrial Economics

(This Course will have Four Credit)

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) State the meaning of industrial economics? Discuss the need of study of industrial economics. **[10]**

OR

Explain the causes of industrial combination.

Q2) Critically assess the sargent florence theory of industrial location. **[10]**

OR

What is the balanced regional development of industries. Explain the need of balance regional development of industries.

Q3) What is mean by industrial productivity and efficiency? Suggest the measures of generating industrial employment. **[10]**

OR

Explain the factor affecting industrial productivity in India.

P.T.O.

Q4) State the meaning of industrial finance. Explain the scope and importance of industrial finance. **[10]**

OR

What is the direct investment. Explain the merit and demerit of foreign capital in India.

Q5) Explain in details the trends in Industrial growth since - 1991. **[10]**

OR

Explain the problems and causes of regional imbalance in India.

Total No. of Questions : 05]

P2519

[5004]-2005

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2005 - Industrial Economics

(This Course will have Four Credit)

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

प्रश्न 1) औद्योगिक अर्थशास्त्राचा अर्थ सांगा. औद्योगिक अर्थशास्त्राच्या अभ्यासाची गरजेची चर्चा करा. [10]

किंवा

औद्योगिक संयोगाची कारणे विशद करा.

प्रश्न 2) सार्जन्ट फ्लोरेन्सच्या औद्योगिक स्थानिकीकरण सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा. [10]

किंवा

समतोल प्रादेशिक विकास म्हणजे काय? उद्योगांच्या समतोल प्रादेशिक विकासाची गरज स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) औद्योगिक उत्पादकता आणि कार्यक्षमतेचा अर्थ काय? औद्योगिक रोजगार निर्मितीसाठी उपाय सूचवा. [10]

किंवा

भारतातील औद्योगिक उत्पादकतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) औद्योगिक वित्तचा अर्थ सांगा. औद्योगिक वित्तची व्याप्ती आणि महत्व विशद करा. [10]

किंवा

प्रत्यक्ष गुंतवणूक म्हणजे काय? भारतातील विदेशी भांडवलाचे गुण - दोष विशद करा.

प्रश्न 5) 1991 पासून औद्योगिक वाढीची प्रवृत्ती सविस्तर स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील प्रादेशिक असमतोलाची कारणे व समस्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2520

[Total No. of Pages : 2

[5004] - 2006

M.A. (Part-I) (Semester-II)

Economics

EC - 2006 : Statistical Techniques

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *All questions carry equal marks.*
- 3) *Use of non-programmable calculator is allowed.*
- 4) *Symbols have their usual meaning.*

Q1) Explain the concept and types of correlation and regression with illustrations. [10]

OR

Obtain the arithmetic mean, median and mode for the following frequency distribution of overtime done by the workers.

Overtime hours	No.of workers.
4 - 8	4
8 - 12	8
12 - 16	16
16 - 20	18
20 - 24	20
24 - 28	18

Q2) State and explain the components of time series. [10]

OR

Of 10 college girls in a class, 3 have knowledge of R-software, If two of the girls are chosen at random, what is the probability that

- a) both have knowledge of R-software
- b) neither has knowledge of R-software
- c) at most one has knowledge of R-software

P.T.O.

Q3) State and explain the types of estimators. Also state their desirable properties. **[10]**

OR

Estimate the sale function $Y = a + b.X$ for the following data:

Price (X) : 5 6 7 8 9 11

Sales (Y) : 12 17 19 24 30 29

Q4) A certain stimulus administered to each of the 12 patients resulted in the following increase in blood pressure : 5,2,8,-1,3,0,-2,1,5,0,4,6. can it be concluded that the stimulus will in general be accompanied by an increase in blood pressure. Use 5% level of significance. **[10]**

OR

Explain the following

- Population
- Sample
- Variable
- Attribute
- Parameter

Q5) Explain with illustration any two sampling procedures. **[10]**

OR

Explain with illustrations point and interval methods of estimation.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2521

[Total No. of Pages : 4

[5004]-3001

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

Macro Economics - I (Core Course)

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precised and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the concept of disposable income and relationship between income and consumption. **[10]**

OR

Explain the uses and importance of national income accounting.

Q2) Describe Keynesian theory of employment. **[10]**

OR

Explain neutrality of money discussed in classical theory.

Q3) Explain multiplier effect with inclusion of government sector. **[10]**

OR

How IS curve is derived?

P.T.O.

Q4) Explain permanent income hypothesis

[10]

OR

Derive aggregate demand schedule.

Q5) Explain the process of accelerator.

[10]

OR

Explain mundel-flemingo model of open economy.

Total No. of Questions : 05]

P2521

[5004]-3001

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

Macro Economics - I (Core Course)

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवावीत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

प्रश्न 1) व्ययशक्य उत्पन्न म्हणजे काय ते स्पष्ट करून उत्पन्न व उपयोग यातील संबंध स्पष्ट करा.[10]

किंवा

राष्ट्रीय उत्पन्न लेखांकनाचे उपयोग व महत्व स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) केन्स यांचा रोजगार विषयक सिद्धांत विशद करा. [10]

किंवा

सनातनवादी सिद्धांतात व्यक्त केलेली पैशाची तटस्थता स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) शासकीय क्षेत्राच्या सहभागासह गुणक परिणाम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

IS वक्राची निर्मिती कशी होते.

प्रश्न 4) कायम उत्पन्न गृहीतक स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

समग्र मागणी वक्राची निर्मिती स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) प्रवेग (त्वरक) प्रक्रीया स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

मुंडेल - फ्लेमिंगो यांचे खुल्या अर्थव्यवस्थेचे प्रतिमान स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2522

[Total No. of Pages : 4

[5004]-3002

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3002 - Growth and Development - I

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain problems in defining economic development. **[10]**

OR

Explain the per capita income as a index of development.

Q2) Discuss income inequality in developed and underdeveloped countries.[10]

OR

Discuss the impact of inequality on the process of development.

Q3) Evaluate the solow's model of economic growth. **[10]**

OR

Critically examine the theory of balanced growth of narkse.

Q4) Discuss the problems of urbanization. **[10]**

OR

State the causes of migration.

P.T.O.

Q5) Explain the various approaches of poverty in India.

[10]

OR

Explain the myrdal's theory of process of cumulative causation.

Total No. of Questions : 05]

P2522

[5004]-3002

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

Growth and Development - I

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

प्रश्न 1) आर्थिक विकासाची व्याख्या निश्चिती करण्यात येणाऱ्या समस्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आर्थिक विकासाचा निर्देशक म्हणून दरडोई उत्पन्न स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) विकसीत व अविकसीत देशातील उत्पन्न विषमतेबाबत चर्चा करा. [10]

किंवा

विकास प्रक्रियेवरील विषमतेच्या परिणामाची चर्चा करा.

प्रश्न 3) आर्थिक वृद्धीच्या सोलो प्रतिमानाचे मूल्यमापन करा. [10]

किंवा

नर्क्स यांच्या 'समतोलीत वृद्धी सिद्धान्ताचे' टिकात्मक परिक्षण करा.

प्रश्न 4) शहरीकरणाच्या समस्यावर चर्चा करा. [10]

किंवा

स्थलांतराची कारणे सांगा.

प्रश्न 5) भारतातील दारिद्र्याबाबतचे विविध दृष्टिकोन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मिर्डाल यांचा चक्रकार्यकारण सिद्धान्त स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2523

[Total No. of Pages : 4

[5004]-3003

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3003 - Modern Banking

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words each.*

Q1) Explain the role of financial system in economic development. **[10]**

OR

Explain the principle of liquidity, safety and profitability.

Q2) Explain the functions of modern banks in India. **[10]**

OR

Comment on the present status of co-operative banks in India.

Q3) Explain the types of NBFIs in India. **[10]**

OR

Explain the performance of LIC and GIC in India.

Q4) Explain the nature and role of foreign exchange market. **[10]**

OR

Explain the pros and cons for foreign direct investment in India.

P.T.O.

Q5) Explain the balance sheet of a commercial bank.

[10]

OR

Discuss the current challenges faced by banking sector in India.

Total No. of Questions : 05]

P2523

[5004]-3003

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3003 - Modern Banking

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत उत्तर सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

प्रश्न 1) आर्थिक विकासात वित्तीय प्रणालीची भूमिका स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

रोखता, सुरक्षितता आणि लाभप्रदता ही तत्वे स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारतातील आधुनिक बँकाची कार्ये स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

भारतातील सहकारी बँकाची सद्यस्थिती यावर भाष्य करा.

प्रश्न 3) भारतातील बँकेतर वित्तीय संस्थांचे प्रकार स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

भारतीय आयुर्विमा महामंडळ (LIC) आणि भारतीय सामान्य विमा महामंडळ (GIC) यांच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.

प्रश्न 4) विदेश विनिमय बाजाराचे स्वरूप व भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील परकीय थेट गुंतवणूकीचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) व्यापारी बँकेचा ताळेबंद स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय बँकिंग क्षेत्रापुढील सध्याच्या काळातील आव्हानांचा आढावा घ्या.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2524

[Total No. of Pages : 4

[5004]-3004

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3004 - Demography

(2013 Pattern) (Credit System) (Non - Core Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Take the review of population growth in developed and developing countries. **[10]**

OR

Discuss the growth and distribution of world population.

Q2) Critically evaluate malthusian theory of population. **[10]**

OR

Explain the optimum population theory.

Q3) What is fertility? Explain various factors affecting fertility. **[10]**

OR

Explain the causes and effects of migration.

P.T.O.

Q4) Explain the factors affecting population distribution.

[10]

OR

Take the review of national population policy 2000.

Q5) Explain Herber-spencers biological theory of population.

[10]

OR

What is labour force? What are the reasons for lower percentage of women in labour force.

Total No. of Questions : 5]

P2524

[5004]-3004

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3004 - Demography

(2013 Pattern) (Credit System) (Non - Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा

प्रश्न 1) विकसित व विकसनशील देशातील लोकसंख्या वाढीचा आढावा घ्या. [10]

किंवा

जागतिक लोकसंख्या वाढ आणि वितरण यावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) माल्थसच्या लोकसंख्या सिद्धांताचे टिकात्मक मूल्यमापन करा. [10]

किंवा

पर्याप्त लोकसंख्येचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) जननक्षमता म्हणजे काय? जनन क्षमतेवर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

स्थलांतराची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

2000 सालाच्या राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरणाचा आढावा घ्या.

प्रश्न 5) हर्बर स्पेन्सर चा लोकसंख्याविषयक जैविक सिद्धांत स्पष्ट करा. [10]

किंवा

श्रमशक्ती म्हणजे काय? श्रमशक्तीमध्ये महिलांचे प्रमाण कमी असण्याची कारणे कोणती?

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2525

[Total No. of Pages : 4

[5004]-3005

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS (Optional)

EC : 3005 - World Economy

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*
- 4) Answer each question in 250 words.*

Q1) What is global economy? Explain the structure of Global Economy. [10]

OR

Explain the objectives and performance of ASEAN.

Q2) Explain the role of OECD in world economic development. [10]

OR

Discuss the economic issues of South East Asian Countries.

Q3) Explain the objectives and progress of BRICS. [10]

OR

Evaluate role of china in world trade.

P.T.O.

Q4) Explain the causes of Vs debt crisis. **[10]**

OR

Explain the role of multinational corporations in economic development.

Q5) Explain the effects of eurozone crisis on world economy. **[10]**

OR

Explain the composition of trade of African countries.

Total No. of Questions : 05]

P2525

[5004]-3005

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS (Optional)

EC : 3005 - World Economy

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

प्रश्न 1) जागतिक अर्थव्यवस्था म्हणजे काय? जागतिक अर्थव्यवस्थेची संरचना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

दक्षिण पूर्व आशियाई देशांच्या संघटनेची भूमिका व कामगिरी स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) आर्थिक सहकार्य व विकास विषयक संघटनेची जागतिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

दक्षिण पूर्व आशियाई देशांतील आर्थिक मुद्द्यांची चर्चा करा.

प्रश्न 3) ब्रिक्स देशांची उद्दिष्टे आणि प्रगती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

जागतिक व्यापारातील चीनच्या भूमिकेचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न 4) अमेरिकन कर्ज संकटाची कारणे स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

बहुराष्ट्रीय कंपन्यांची आर्थिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) युरोक्षेत्रीय संकटाचे जागतिक अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

आफ्रिकन देशांच्या व्यापाराची रचना स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2526

[Total No. of Pages : 2

[5004]-3006

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3006 - Economics of Finance

(2013 Pattern) (Non Core Course) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions in 250 words each.*
- 2) All questions carry equal marks.*

Q1) Describe the functions of financial markets.

OR

Explain the role of financial sector in an economy.

Q2) Explain the types of financial instruments.

OR

Explain the role and functions of investment intermediaries.

Q3) Describe the arbitrage pricing theory.

OR

Explain the capital asset pricing theory.

Q4) What are the types and mechanics of options markets.

OR

What is hedging? How does it differ from speculation.

Q5) Explain the types and mechanics of swaps.

OR

What are forward and future contracts in derivative markets.

Total No. of Questions : 05]

P2526

[5004]-3006

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3006 - Economics of Finance

(2013 Pattern) (Non Core Course) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा. प्रत्येकी 250 शब्दांत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न 1) वित्तीय बाजारांच्या कार्यांचे वर्णन करा.

किंवा

वित्तीय क्षेत्राची अर्थव्यवस्थेतील भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) वित्तीय साधनांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

गुंतवणूक मध्यस्थांची भूमिका व कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) आंतरपणन मूल्यांकन सिद्धान्त स्पष्ट करा.

किंवा

भांडवली मालमत्ता मूल्यांकन प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) पर्यायी बाजारांचे प्रकार व यंत्रणा स्पष्ट करा.

किंवा

बचाव व्यवहार म्हणजे काय? सट्टेबाजाराच्या तुलनेत. तो कसा वेगळा आहे.

प्रश्न 5) अदलबदलाचे प्रकार व यंत्रणा स्पष्ट करा.

किंवा

विकलन बाजारात वायदे करार व फ्युचर्स करार स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2527

[Total No. of Pages : 4

[5004]-4001

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

Macro Economics - II

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer each questions in 250 words.*
- 4) Answer should be precise and to the point.*

Q1) Distinguish between money ness and liquidity.

[10]

OR

Explain critically the baumol-tobin theory of demand for money.

Q2) Explain the components of balance sheet of RBI.

[10]

OR

Critically examin the liquidity preference theory of interest.

Q3) Explain the liquidity measures suggested by reddy committee.

[10]

OR

Explain fully the quantity theory of demand for money.

Q4) Make a comparative analysis of the goals and targets of monetary policy.[10]

OR

Explain the trade off between inflation and unemployment with the help of phillips curve.

P.T.O.

Q5) Explain monetary transmission with the help of IS-Lm curve.

[10]

OR

Make a comparison between demand-pull and cost - push inflation.

Total No. of Questions : 05]

P2527

[5004]-4001

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

Macro Economics - II

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
4) उत्तरे नेमकी आणि मुद्देसूद असावित.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

प्रश्न 1) पैसासदृश्यता आणि रोखता यातील भेद स्पष्ट करा. [10]

किंवा

बाऊमोल - टॉबीन यांच्या पैशाच्या मागणीच्या सिद्धांताचे टिकात्मक स्पष्टीकरण करा.

प्रश्न 2) भारताच्या रिझर्व बँकेच्या ताळेबंदाचे घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

व्याजदराच्या रोकड - पसंती सिद्धांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.

प्रश्न 3) रेड्डी समितीने सूचविलेल्या रोखता उपाय योजना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

पैशाच्या मागणीचा चलनसंख्यामान सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) चलन विषयक धोरणाची ध्येये आणि लक्ष्ये यांचे तुलनात्मक विश्लेषण करा. [10]

किंवा

भाववाढ आणि बेकारी यांच्यातील आदलबदल फिलीप्स वक्राच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) आय - एस एल एम वक्रांच्या साहाय्याने चलनी संक्रमन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मागणी ताण निर्मित आणि खर्च - दाब निर्मित भाववाढ यांची तुलना करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2528

[Total No. of Pages : 4

[5004]-4002

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

Growth and Development - II

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precised and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the role of physical in frastructure in economic development. [10]

OR

Explain the role of monetary policy in the economic development.

Q2) Explain the causes of disguised unemployment in developing countries.[10]

OR

Explain the importance of export promotion policy.

Q3) Explain the role of FDI in economic development? [10]

OR

Explain the role of government in economic developmental process.

Q4) Explain the types of foreign capital investment. [10]

OR

Discuss the functions of self help groups.

P.T.O.

Q5) Explain the agriculture price policy in detail.

[10]

OR

Explain the sources of foreign debt.

Total No. of Questions : 05]

P2528

[5004]-4002

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

Growth and Development - II

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) आर्थिक विकासातील भौतिक पायाभूत सुविधांची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आर्थिक विकासातील चलनविषयक धोरणाची भूमिका विशद करा.

प्रश्न 2) विकसनशील देशातील प्रछन्न बेकारीची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

निर्यात प्रोत्साहन धोरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) आर्थिक विकासातील विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आर्थिक विकास प्रक्रियेतील शासनाची भूमिका विशद करा.

प्रश्न 4) विदेशी भांडवल गुंतवणुकीचे प्रकार स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

स्वयंसहाय्यता गटांच्या कार्याची चर्चा करा.

प्रश्न 5) शेतमाल किंमत विषयक धोरण सविस्तर स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

विदेशी कर्जाचे स्रोत स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2529

[Total No. of Pages : 2

[5004] - 4003
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC - 4003 : Research Methodology
(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain the nature and importance of social research. **[10]**

OR

What is research? Explain the types of research.

Q2) What is sampling technique? Explain the types of samples. **[10]**

OR

What is questionnaire? State and explain the merits and demerits of questionnaire.

Q3) Explain measures of central tendencies. **[10]**

OR

Explain the importance of graphs and diagrams in research.

Q4) Explain the stages of report writing. **[10]**

OR

What is power point presentation? Explain process and importance of power point presentation.

Q5) State and explain the advantages and disadvantages of historical method. **[10]**

OR

What is hypothesis? Explain the characteristics of good hypothesis.

P.T.O.

Total No. of Questions : 05]

P2529

[5004] - 4003
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC - 4003 : Research Methodology
(2013 Pattern) (Credit System)
(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी आणि मुद्धेसूद असावीत.
4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** सामाजिक संशोधनाचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा. [10]
किंवा
संशोधन म्हणजे काय? संशोधनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** नमुना निवड तंत्र म्हणजे काय? नमुना निवडीचे प्रकार स्पष्ट करा. [10]
किंवा
प्रश्नावली म्हणजे काय? प्रश्नावलीचे गुण आणि दोष सांगून स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3)** केंद्रीय प्रवृत्तीची मापने स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आलेख आणि आकृत्यांचे संशोधनातील महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** संशोधन अहवाल लेखनातील पायऱ्या स्पष्ट करा. [10]
किंवा
पॉवर पॉइंट प्रझेंटेशन म्हणजे काय ? पॉवर पॉइंट प्रझेंटेशनची प्रक्रिया आणि महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 5)** ऐतिहासिक पद्धतीचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा. [10]
किंवा
गृहितक म्हणजे काय? आदर्श गृहितकाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2530

[Total No. of Pages : 2

[5004] - 4004
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC - 4004 : Rural Development
(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the role of panchayat raj in rural development. **[10]**

OR

Explain the features of Indian farm labourers.

Q2) Explain the measures for women empowerment. **[10]**

OR

Explain the features of Mahatma Gandhi national rural employment gurantee act MGMREGA

Q3) Distinguish between agriculture and non agriculture sector. **[10]**

OR

Explain the causes of migration of rural population.

Q4) Explain the changes in cropping pattern in India. **[10]**

OR

Explain the measures for eradication of poverty.

Q5) Explain the nature of provision of urban amenities of rural areas.(PURA)[10]

OR

Explain the role of non-institutional sources in agricultural finance.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2530

[5004] - 4004
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC - 4004 : Rural Development
(2013 Pattern) (Credit System)
(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : - 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे थोडक्यात व मुद्देसुद असावेत.
4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात असावे.
5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
प्रश्न 1)	पंचायतराज संस्थांची ग्रामीण विकासातील भूमिका विशद करा.
किंवा
भारतीय शेतमजुरांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	[10]
प्रश्न 2)	स्त्री-सबलीकरणासाठीच्या उपाययोजना स्पष्ट करा.
किंवा
महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायद्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	[10]
प्रश्न 3)	कृषी क्षेत्र आणि बिगर कृषी क्षेत्र यातील फरक स्पष्ट करा.
किंवा
ग्रामीण लोकसंख्येच्या स्थालांतराची कारणे विशद करा.	[10]
प्रश्न 4)	भारतातील पीक आवृत्तीबंधातील बदल स्पष्ट करा.
किंवा
दारिद्र्यनिर्मूलनाच्या उपाययोजना स्पष्ट करा.	[10]
प्रश्न 5)	ग्रामीण भागात शहरी सुविधांच्या पुरवठ्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
कृषी वित्तपुरवठ्यातील बिगर-संस्थात्मक स्रोतांचे महत्व विशद करा.	[10]

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2531

[Total No. of Pages : 2

[5004] - 4005
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC4005 : Economics of Environment
(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and to the point.*
- 4) *Draw neat diagrams wherever necessary.*

Q1) Explain concepts of sustainable development and environmental degradation. **[10]**

OR

Give reasons for degradation of environment in the global economy.

Q2) Discuss effects of Air and Noise pollution on human life. **[10]**

OR

What is Green house effect? Discuss measures to control it.

Q3) Discuss environmental problems related to agricultural sector in India. **[10]**

OR

Discuss role and importance of social forestry.

Q4) Take a brief review of India's environmental policy since 1991. **[10]**

OR

Discuss functions of pollution control boards in India.

Q5) What are the objectives and methods of environmental audit. **[10]**

OR

Explain the role of environmental education in protecting the environment.

★ ★ ★ ★

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2531

[5004] - 4005
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC4005 : Economics of Environment
(2013 Pattern) (Credit System)
(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** 'शाश्वत विकास' आणि 'पर्यावरणाचे अधःपतन' या संकल्पना स्पष्ट करा. [10]
किंवा
जागतिक अर्थव्यवस्थेत पर्यावरणाचे अधःपतन होण्याची कारणे द्या.
- प्रश्न 2)** हवा व ध्वनी प्रदूषणाचे मानवी जिवनावर होणारे परिणाम सांगून त्याची चर्चा करा. [10]
किंवा
हरित गृह परिणाम म्हणजे काय? त्याच्या नियंत्रण उपाय योजनांची चर्चा करा.
- प्रश्न 3)** भारतातील शेती क्षेत्राशी संबंधित पर्यावरणीय समस्या सांगा. [10]
किंवा
सामाजिक वनीकरणाची भूमिका व महत्व सांगा.
- प्रश्न 4)** भारताच्या पर्यावरण धोरणाचा 1991पासून आढावा घ्या. [10]
किंवा
भारतातील पर्यावरण नियंत्रण मंडळाची कार्ये सांगा.
- प्रश्न 5)** पर्यावरण अंकेक्षणाची उद्दीष्टे व पद्धती कोणत्या आहेत? [10]
किंवा
पर्यावरण शिक्षणाची पर्यावरण संरक्षणातील भूमिका सांगा.

Total No. of Questions : 05]

SEAT No. :

P2532

[Total No. of Pages : 2

[5004] - 4006
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC - 4006 : Econometrics
(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions*
- 2) *All questions carry equal marks.*
- 3) *Use of non-programmable calculator is allowed.*
- 4) *Symbols have their usual meaning.*

Q1) Explain ordinary least squares method(OLS) for fitting the line of regression of Y on X stating its assumptions clearly. **[10]**

OR

Discuss OLS estimation in presence of autocorrelation. **[10]**

Q2) Following data was collected from five different plants in a certain industry. **[10]**

Production (X) :	12	4	6	11	8
Total Cost (Y) :	80	44	51	70	61

Estimate the linear cost function $Y = \alpha + \beta X$ for the industry. What is the economic significance of the estimates of α and β .

OR

Explain the methods of detection of multicollinearity and its remedial measures. **[10]**

Q3) Explain how dummy variable is used to examine the structural stability of a regression model with an illustration. **[10]**

P.T.O.

OR

Obtain the reduced form of the following National Income Model : [10]

$$C_t = \alpha_0 + \alpha_1 (Y_t - T_t) \dots\dots\dots 0 < \alpha_1 < 1.$$

$$I_t = \beta_1 Y_{t-1} + \beta_2 R_t \dots\dots\dots \beta_1 > 0, \beta_2 < 0$$

$$Y_t = C_t + I_t + G_t$$

Where C_t , I_t and T_t represent consumption, investment, national income respectively and are current endogenous variables. T_t , R_t and G_t represent taxes on income, government regulator and government expenditure respectively as current exogenous variables and Y_{t-1} is a lagged endogenous variable.

Q4) State and explain properties of the ordinary least squares(OLS) estimators under normality assumptions. [10]

OR

Explain the nature of heteroscedasticity and consequences of using OLS in presence of heteroscedasticity. [10]

Q5) a) Discuss coefficient of determination as a measure of goodness of fit. [5+5]

b) Explain the concept of stationary and non-stationary stochastic processes.

OR

c) Discuss the methods of estimation of various time series models. [10]

